

Basisondersteuning op de Sterrenkijker

Hoe zorgt onze school voor passend en inclusief onderwijs?

Op de Sterrenkijker vinden we het belangrijk dat elk kind zich goed kan ontwikkelen. Daarom doen we er alles aan om passend onderwijs te bieden: onderwijs dat aansluit bij wat een kind nodig heeft. Dat begint met goed lesgeven voor álle kinderen, in een fijne en veilige leeromgeving.

Onze leraren zijn goed opgeleid en letten goed op hoe het met elk kind gaat. Ze kijken niet alleen naar de cijfers, maar ook naar hoe een kind zich voelt en hoe het in de klas functioneert. Als ze merken dat een kind iets extra's nodig heeft, dan regelen we dat samen. Soms doen we dat binnen de klas, soms buiten de klas en soms met hulp van buitenaf.

Passend onderwijs op de Sterrenkijker

Passend onderwijs zie je niet altijd direct, maar het gebeurt elke dag. Bijvoorbeeld:

- Soms heeft een kind extra hulp nodig bij lezen. We geven dan extra uitleg of oefenen samen, zodat lezen makkelijker wordt
- Kinderen die extra uitdaging nodig hebben, krijgen ander werk. Bijvoorbeeld moeilijkere opdrachten of een speciaal programma voor meer- of hoogbegaafde kinderen
- Als een kind meer hulp nodig heeft, maken we samen een plan. Daarin staat wat we gaan doen, wie helpt en hoe vaak
- Is een kind langere tijd ziek? Dan stemmen we samen af hoe een kind toch onderwijs en instructies kan blijven volgen
- We nodigen ouders uit om mee te denken. Bijvoorbeeld in een gesprek met het ondersteuningsteam, waarin we samen kijken wat het kind nodig heeft
- Soms doen we onderzoek om beter te begrijpen hoe een kind leert. Bijvoorbeeld door te kijken naar de intelligentie of het leervermogen
- We houden bij welke hulp een kind krijgt. Dat doen we in een digitaal systeem, zodat we goed kunnen overleggen en volgen hoe het gaat

De Sterrenkijker als inclusieve school

Wij zetten ons op de Sterrenkijker in om zoveel mogelijk kinderen uit onze wijk op onze school te houden, ook als ze veel en langdurige ondersteuning nodig hebben. We doen dit samen met deskundigen uit het samenwerkingsverband én met andere scholen in de buurt. Dit doen we, omdat we willen dat kinderen zoveel mogelijk dichtbij huis samen kunnen leren en spelen en zich zo optimaal mogelijk kunnen ontwikkelen.

Hoe ziet inclusief onderwijs eruit op de Sterrenkijker:

- We werken nauw samen met het samenwerkingsverband om voor ieder kind een passende plek op school te organiseren. We kijken samen wat er nodig is voor ieder kind
- We betrekken ouders actief bij het maken van plannen rondom hun kind. Ouders kennen hun kind het best, die kennis gebruiken we om goed af te stemmen wat er nodig is op school
- Kinderen krijgen hulp waar mogelijk in de klas, bijvoorbeeld van een onderwijsassistent, zodat ze mee kunnen blijven doen in hun eigen groep

- We kijken naar mogelijkheden in plaats van beperkingen: "Wat heeft dit kind nodig om zich goed te kunnen ontwikkelen?"

Ons stappenplan voor ondersteuning en handelingsgericht werken

Alle scholen in Nederland hebben zorgplicht. Dat betekent dat wij als school moeten onderzoeken of we uw kind passend onderwijs kunnen bieden. Binnen het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs IJmond (SWV) werken we met een stappenplan om tot passende ondersteuning te komen voor de kinderen die dat nodig hebben. De basis van dit stappenplan is een werkwijze die handelingsgericht werken heet.

Op onze school werken we met Handelingsgericht Werken, oftewel HGW. Dit is een vaste en doordachte manier van werken die ons helpt om elk kind zo goed mogelijk te ondersteunen in zijn of haar ontwikkeling. We kijken goed naar wat een kind nodig heeft om te kunnen leren en groeien. We stemmen het onderwijs hierop af, zodat elk kind passend onderwijs krijgt.

HGW zorgt ervoor dat we als team duidelijk en gestructureerd samenwerken. Leraren, intern begeleiders en andere deskundigen werken volgens 7 uitgangspunten. Die helpen ons om het onderwijs en de begeleiding van leerlingen zo effectief mogelijk te maken.

De 7 uitgangspunten zijn:

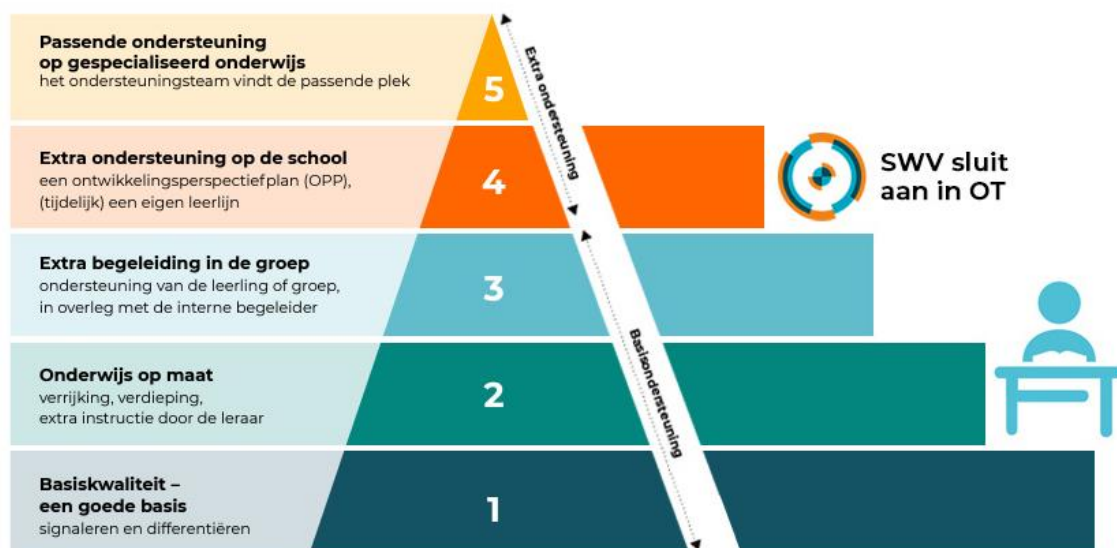
1. We werken doelgericht: we stellen duidelijke doelen voor elk kind
2. We stemmen goed af met elkaar en kijken naar de wisselwerking tussen kind, leraar en omgeving
3. De onderwijsbehoeften van het kind staan centraal: Wat heeft het kind nodig om goed te kunnen leren?
4. Leraren maken het verschil, en ouders spelen een belangrijke rol in de ondersteuning
5. We kijken naar de positieve kanten van kinderen, ouders en leraren
6. We werken samen: ouders, school en andere betrokkenen trekken samen op
7. We werken systematisch en open: we leggen uit wat we doen en waarom

Deze manier van werken gebruiken we op alle niveaus binnen de school en bij het inschakelen van extra hulp of onderzoek. Het helpt ons om de juiste keuzes te maken, passende ondersteuning te bieden en samen met ouders te blijven volgen hoe het met hun kind gaat.

De vijf niveaus van ondersteuning

Binnen HGW gebruiken we een piramide om de vijf niveaus van ondersteuning weer te geven. Hoe hoger in de piramide, hoe meer ondersteuning en overleg er nodig is. We starten altijd met wat een kind nodig heeft binnen de klas. Als dat niet voldoende blijkt, kunnen we extra hulp inschakelen, bijvoorbeeld van een intern begeleider of externe deskundige.

Belangrijk om te weten: wanneer een leerling bijvoorbeeld van niveau 2 naar niveau 3 gaat, dan blijft de hulp van niveau 2 gewoon doorgaan. Elk niveau bouwt verder op het vorige. Zo stapelen we de ondersteuning op, zodat leerlingen steeds de hulp krijgen die ze nodig hebben. Op deze manier zorgen we ervoor dat elk kind op de juiste manier geholpen wordt.

Piramide handelingsgericht werken (HGW)

Extra ondersteuning op de Sterrenkijker

Op de Sterrenkijker werken we met een stappenplan dat eruitziet als een soort piramide. Deze piramide laat zien hoe we leerlingen begeleiden en ondersteunen.

Niveau 1 – Sterk basisaanbod

Dit is de basis die alle kinderen op school krijgen. Het betekent dat we zorgen voor goed onderwijs in elke klas:

- Sterk onderwijs vanaf het begin: We bieden een rijk en doordacht lesaanbod, al vanaf groep 1. We leggen duidelijk uit volgens de methode Expliciete Directe Instructie (EDI). We zorgen ervoor dat leerlingen met een stevige basis het basisonderwijs kunnen verlaten.
- Leren met plezier en betekenis: Onze lessen zijn boeiend, sluiten aan bij hoe kinderen het best leren volgens wetenschappelijk onderzoek, en zorgen ervoor dat kinderen actief meedoen en nieuwsgierig blijven.
- Rust, structuur en veiligheid: In onze klassen heerst rust en duidelijkheid. We zorgen voor een fijne sfeer waarin elk kind zich veilig en gezien voelt.
- Betrokken en deskundige leraren: Onze leraren zijn ervaren en hebben hart voor hun vak. Ze weten wat kinderen nodig hebben om te groeien en helpen hen stap voor stap verder.
- Aandacht voor ieder kind: We houden goed in de gaten hoe het met elk kind gaat. Als er extra hulp nodig is, zijn we er snel bij.

Niveau 2 – Extra aandacht binnen de klas (intensivering)

Soms heeft een kind iets meer ondersteuning nodig dan het basisaanbod biedt. Bijvoorbeeld:

- Extra instructie
- Meer herhaling van de lesstof
- Een ander soort instructie of extra oefening

Dit gebeurt binnen de klas, door de eigen leerkracht.

Onderstaand een aantal voorbeelden van hoe wij dit vormgeven:

Leergebied of behoefte	Wat zien we bij uw kind?	Wat doen we op school?
Taal	Moeite met het begrijpen van de taal	• Extra oefenen met teksten • Extra aanbieden van woordenschat • Inzet Logo3000 • Inzet dagdeel Taalklas
Lezen/spellen	De leesontwikkeling komt niet voldoende op gang of er wordt met veel fouten gelezen, spelling is lastig	• Pre-teaching • Inzet Bouw! • Inzet Letterster!
Rekenen	Moeite met verschillende onderdelen binnen het rekenonderwijs of behoefte aan meer uitdaging	• Extra aandacht voor automatiseren met behulp van Rekensprint en Bareka • Extra uitleg met concreet materiaal, veel herhaling en visuele ondersteuning • Werken aan plustaken
Gedrag, werkhouding, taakaanpak	Snel afgeleid, moeite met concentreren of plannen	• Extra structuur bieden • Rustige werkplek • Mogelijk gebruik hulpmiddelen
Meer- en hoogbegaafdheid	Zoekt meer uitdaging	• Minder herhaling en of vermindering van gewone lesstof • Uitdagende taal- en rekenactiviteiten voor kinderen die meer aankunnen

Niveau 3 – Verdere intensivering, extra begeleiding

Op niveau 3 bieden we intensievere begeleiding aan kinderen die extra ondersteuning nodig hebben. Dit kan gaan om leerproblemen (zoals rekenen of taal), een ontwikkelingsvoorsprong, gedrags- of sociaal-emotionele uitdagingen, of fysieke beperkingen. De begeleiding vindt meestal plaats in kleine groepjes, soms buiten de klas, en wordt gegeven door de leerkracht of een onderwijsassistent. We werken daarbij doelgericht en op maat, zodat elk kind de kans krijgt zich optimaal te ontwikkelen.

Hierbij kunnen de volgende partners ons adviseren of ondersteuning bieden:

- Externe specialisten, zoals een logopedist of fysiotherapeut
- Het zorgteam (IB en ketenpartners)
- Het samenwerkingsverband
- De leerplichtambtenaar
- Jeugdarts van de GGD
- Organisaties die verschillende onderzoeken kunnen uitvoeren

Samen met ouders en adviseurs zoeken we naar de beste aanpak om uw kind verder te helpen.

Onderstaand een aantal voorbeelden van hoe wij dit vormgeven:

Leergebied of behoefte	Wat zien we bij uw kind?	Wat doen we op school?
Taal	Moeite met spreken, luisteren, woordenschat of zinsbouw	• Extra uitleg of herhaling tijdens of na de les • Gebruik van concreet en visueel materiaal (pictogrammen) • Inzet taalklas • Mogelijk inzet eigen leerlijn
Lezen en spelling	De leesontwikkeling komt niet op gang of er wordt met veel fouten gelezen, spelling is lastig	• Ondersteuning volgens het dyslexieprotocol • Inzet taal-leesspecialist • Mogelijk inzet eigen leerlijn
Rekenen	Aanhoudende moeite met sommen, inzicht of automatiseren	• Mogelijk inzet van het dyscalculieprotocol, gericht op aangepaste begeleiding en hulpmiddelen (zoals rekenkaarten of formats) • Inzet rekenspecialist • Mogelijk inzet eigen leerlijn
Sociaalemotionele ontwikkeling	Onzeker, moeite met samenspelen of gevoelens uiten	• Gesprekken en/of begeleiding door jeugdmaatschappelijk werker of externe partners
Meer- en hoogbegaafdheid	Zoekt uitdaging, soms moeite met motivatie	• Verrijken en compacten van reguliere lesstof • Verdiepende projecten binnen thematisch werken
Moeilijk lerende kinderen	Langzaam tempo, moeite om de leerstof te begrijpen	• Individuele of kleine groepsinstructie • Extra uitleg, oefentijd en herhaling • Kleinere doelen en succeservaringen
Fysieke beperkingen	Slecht horen of zien, moeite met bewegen	• Gebruik van aangepaste materialen of hulpmiddelen (bv. vergrotingen, luisterhulpmiddelen) • Fysiotherapie
Gedrag	Impulsief gedrag, werkhoudingsproblemen of botsingen met anderen	• SOVA training via OOK Pedagogisch • Beloningssysteem (individueel) • Begeleiding bij werkhoudingsproblemen

Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP)

Wanneer een leerling intensieve, individuele ondersteuning nodig heeft op school, stellen we samen een Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) op. Dit plan beschrijft de doelen voor uw kind en welke ondersteuning nodig is om die te bereiken. Belangrijk daarbij is dat we dit samen met ouders en kind doen.

In het OPP leggen we duidelijk vast wie wat doet, waarom, hoe en wanneer? Zo weet iedereen wat er verwacht wordt en werken we als team aan de ontwikkeling van uw kind. De afspraken in het OPP kunnen verschillen per leerling.

Hoorrecht bij OPP

Zowel de ouders als het kind, mogen meepraten over de extra hulp of ondersteuning die wij als school aan het kind willen bieden. Dat noemen we het hoorrecht. Bij het maken van een OPP zullen we ouders daar altijd bij betrekken en uw mening noteren. Ouders hebben altijd het recht om in te stemmen met het handelingsdeel van het plan. Ook uw kind vragen we om zijn/haar mening, dit wordt in het plan genoteerd.

Niveau 4 – Intensieve, individuele ondersteuning

Soms is extra begeleiding binnen de school (niveau 3) niet voldoende om een kind verder te helpen. In dat geval is intensieve, individuele ondersteuning nodig (niveau 4). We schakelen dan hulp in van buiten de klas of buiten het schoolteam in overleg met het samenwerkingsverband. Zij helpen scholen bij het vinden van passende hulp en ondersteuning.

Wie kunnen hierbij betrokken worden:

- Behandelaren bij dyslexie of dyscalculie
- Speciale onderwijsinstellingen zoals Auris (taal/spraak) of Koninklijke Visio (slechtziendheid)
- Organisaties die psychologisch of didactisch onderzoek doen (zoals IQ-onderzoek)
- Experts vanuit het speciaal onderwijs of andere zorgpartners

Zo zorgen we er samen voor dat ieder kind de ondersteuning krijgt die het nodig heeft om zich optimaal te ontwikkelen.

Onderstaand een aantal voorbeelden van hoe wij dit vormgeven:

Leergebied of behoefte	Wat zien we bij uw kind?	Wat doen we op school?
Vermoeden van een Taalontwikkelingsstoornis (TOS)	Beperkte taalontwikkeling, moeite met praten of taal begrijpen	• Begeleiding door een taalexpert (bijvoorbeeld vanuit Auris) • Mogelijk inzet eigen leerlijn
Lezen/dyslexie	Lezen gaat traag of met veel fouten, spelling blijft lastig ondanks extra oefening	• Ambulante begeleiding dyslexiezorg • Mogelijk inzet eigen leerlijn
Rekenen / Dyscalculie	Blijvende ernstige rekenproblemen, ondanks eerdere extra hulp	• Aangepast lesprogramma • Onderzoek naar dyscalculie • Mogelijk inzet eigen leerlijn
Gedrag / Werkhouding / Taakaanpak	Snel afgeleid, moeite met plannen, concentratie, externaliserend gedrag	• Begeleiding door gedragsspecialist uit het samenwerkingsverband

Moeilijk lerende kinderen	Vertraagd leerproces, moeite met leerstof	• Aangepast lesprogramma • Begeleiding door specialist uit het samenwerkingsverband
Fysieke beperkingen	Slecht horen of zien, motorische beperkingen	• Overleg met specialisten (zoals ambulant begeleider) • Fysieke aanpassingen in de klas
Sociaal-emotionele ontwikkeling	Angstig, teruggetrokken of snel overprikkeld (internaliserend gedrag)	• Rustmomenten op maat • Gedragsspecialist uit het samenwerkingsverband

Niveau 5 – Doorverwijzing naar een passende school

In sommige gevallen bespreken we samen met het samenwerkingsverband en ouders of een andere reguliere school in de wijk beter past bij de ondersteuningsbehoefte van het kind. Het kan ook zo zijn dat een kind beter tot zijn recht komt in een meer gespecialiseerde vorm van onderwijs, zoals speciaal onderwijs (SO) of speciaal basisonderwijs (SBO). We betrekken ouders zo vroeg mogelijk in dit proces.

Betrokken instanties en/of hulpverleners

Dyslexiezorg

Dyslexiezorg richt zich op kinderen die moeite hebben met lezen en spellen door dyslexie. Er wordt intensieve begeleiding geboden om kinderen te helpen bij het verbeteren van hun lees- en spellingvaardigheden. Dit kan bijvoorbeeld door speciaal ontwikkelde leesprogramma's en oefeningen. Dyslexiezorg vindt buiten school plaats bij gespecialiseerde behandelaars.

Fysiotherapeut

Een fysiotherapeut helpt kinderen die moeite hebben met de grove/fijne motoriek, zij ondersteunen met oefeningen en geven tips aan de leerkrachten. Fysiotherapie vindt kan op school en/of buiten school plaats vinden bij gespecialiseerde behandelaars.

Logopedist

Een logopedist helpt kinderen die moeite hebben met praten, verstaan of uitspreken van woorden. Als een kind niet goed kan praten of problemen heeft met taal, kan de logopedist helpen door oefeningen te geven en het kind te begeleiden in het verbeteren van communicatie.

Consulent passend onderwijs

De consulent passend onderwijs is geregeld op school aanwezig voor overleg met de intern begeleiders en directeur. De consulent sluit aan bij ondersteuningsteamgesprekken (SOT) met ouders (en kind). Samen met de consulent passend onderwijs wordt gekeken welk onderwijsaanbod en extra ondersteuning voor een kind nodig is. De consulent geeft toestemming voor het betrekken van specialisten vanuit het samenwerkingsverband.

Jeugdmaatschappelijk werk (Socius)

De jeugdmaatschappelijk werker kan kinderen helpen bij persoonlijke problemen of uitdagingen, zoals emoties, gedrag of sociale problemen. Ze biedt één-op-één begeleiding, waarbij ze samen met het kind werkt aan het verbeteren van zelfvertrouwen, het leren omgaan met gevoelens en het oplossen van moeilijkheden die het kind tegenkomt. Dit kan helpen als een kind bijvoorbeeld

moeite heeft met het uiten van emoties, het omgaan met stress, of het aangaan van sociale contacten.

GGD Jeugdarts

De jeugdarts van de GGD is gespecialiseerd in de gezondheid van kinderen en jongeren. Hij of zij doet gezondheidsonderzoeken, vaccinaties en biedt advies over opvoeding en gezondheid. De jeugdarts kan ook helpen bij lichamelijke en psychische zorgen over een kind, zoals zorgen over groei, voeding, of gedragsproblemen. Tevens kan zij doorverwijzen naar specialisten.

CJG coach

De CJG coach kan voor een langere periode begeleiding bieden. Dit kan te maken hebben met vragen en ondersteuning over het opgroeien en opvoeden van een kind. Daarnaast kan de CJG coach in overleg met ouders verwijzen naar andere vormen van jeugdhulp.

Auris

Soms heeft een kind extra hulp nodig bij praten, luisteren of het begrijpen van taal. In zo'n geval kunnen we samenwerken met Auris – een organisatie die gespecialiseerd is in het begeleiden van kinderen met een taalontwikkelingsstoornis (TOS) of gehoorproblemen. Zij denken mee en geven advies.

Koninklijke Visio

Koninklijke Visio biedt ondersteuning aan kinderen die slecht zien of blind zijn. Ze helpen kinderen met visuele problemen om beter om te gaan met hun omgeving, bijvoorbeeld door speciaal materiaal of technieken die het leren makkelijker maken. Ze bieden ook training voor ouders en leerkrachten om kinderen met visuele problemen beter te ondersteunen.

Leerplichtambtenaar

De leerplichtambtenaar wordt betrokken als er sprake is van ongeoorloofd verzuim. Als een kind te vaak niet naar school komt of als er problemen zijn met het schoolbezoek, helpt de leerplichtambtenaar om mee te denken in oplossingen. Ze kunnen ook steun bieden bij langdurige afwezigheid van school.